

TESSA AFSHAR

ROMAN

Prins
van
PERZIE

Prins van Perzië

Eerder verschenen van Tessa Afshar:

Schrijfster aan het Perzische Hof

Schrijfster in Jeruzalem

Achter de muren van Jericho

Aan zijn voeten

Land van stilte

Engelenbrood

De dief van Korinthe

Dochter van Rome

Juwel van de Nijl

Tessa Afshar

Prins van Perzië

Roman

Vertaald door Lia van Aken

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Vertaling: Lia van Aken
Ontwerp omslag: Mark Hesseling
Lay-out binnenwerk: Crius Group

ISBN 978 90 297 3396 0
ISBN 978 90 297 3397 7 (e-book)
NUR 302
www.kokboekencentrum.nl

De Bijbelcitatien in deze editie zijn afkomstig uit de Herziene Statenvertaling, 2010.

Originally published in English in the U.S.A. under the title: *The Hidden Prince*, by Tessa Afshar.
Copyright © 2022 by Tessa Afshar

Dutch edition © 2023 by KokBoekencentrum Uitgevers, a division of VBK Media with permission of Tyndale House Publishers, Inc. All rights reserved.

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Voor Laurence.

Dapper. Trouw. Zorgzaam. Eerlijk. Oprecht.

Mijn geliefde neef.

Je zult altijd mijn prins zijn.

PROLOOG

Toen bevorderde de koning Daniël. Hij gaf hem vele grote geschenken en stelde hem aan als heerser over heel het gewest Babel en als hoofd van alle machthebbers over alle wijzen van Babel.

Daniel 2:48

Het negenentwintigste jaar van de regering van koning Nebukadnezar

Mijn vader greep mijn hand steviger vast toen we haastig langs de ziggoerat liepen; de gouden schrijn van Mardoek stond, glanzend in de ochtendzon, op de top. Hij voelde zich altijd ongemakkelijk als we te dicht bij een van de vele tempels van Babel kwamen. Maar deze, de beroemdste en weelderigste, was werkelijk een schok voor zijn Joodse hart.

De ziggoerat had eeuwenlang het centrum van Babel in beslag genomen en was met het verstrijken van de tijd in verval geraakt. Toen Nebukadnezar de troon besteeg, gaf hij een fortuin uit aan reparaties aan het befaamde monument en liet hij de ziggoerat herstellen tot een luisterrijke hoogte zodat vijftig mannen op elkaars schouders konden staan zonder de top te bereiken. Om het monument extra grandeur te geven had de koning de met edelstenen bezette schrijn van de Babylonische god Mardoek als een kroon boven op het verheven bouwwerk laten plaatsen.

Ik verstapte me terwijl ik uitkeek over de muren – langs de sluier van palmvarens en groene boomtakken – naar de

langzame voortgang van een in het wit geklede priester die de sierlijke trap afdaalde, met een stoof met een gloeiend kooltje in zijn hand.

‘Opletten, Keren. Loop niet zo naar die gruwelijkheid te staren.’

‘Ja, vader,’ zei ik, mijn blik nog steeds vast op de priester gericht.

‘Je moet je gedachten niet laten afdwalen als je je dienst in Daniëls huishouding begint. Houd je gedachten bij de taken die je krijgt.’

‘Natuurlijk.’

‘En stel geen impertinente vragen.’

‘Wie? Ik?’ vroeg ik beledigd. ‘Grootvader zegt dat mijn vragen het teken zijn van een snelle geest.’

‘Zoals ik al zei. Impertinent. Je moet die neiging onderdrukken.’

‘Ja, vader.’

We hadden intussen de hoofdweg verlaten door een brug over te steken over een van de kanalen die de stad van water voorzagen, en een smalle, onverharde weg in te slaan. De meeste wegen van Babel waren van aangestampte aarde, hoewel sommige breed genoeg waren voor twee triomfwagens naast elkaar.

Zonder waarschuwing bleef vader staan en keerde zich naar me toe om me aan te kijken. Ik was lang voor mijn leeftijd, maar hij moest nog steeds zijn hoofd buigen om me in de ogen te kijken. ‘Keren,’ zei hij heel zacht, ‘je weet dat we van je houden, je moeder en ik.’

‘En ik hou van jullie. Maak jullie toch geen zorgen over mij.’

‘Daniël is een goede man. Je zult veilig zijn in zijn huishouding.’

Ik klopte mijn vader geruststellend op zijn schouder. Jaren geleden had de koning heer Daniël verheven tot hoofd van alle wijzen en gouverneur over de provincie Babel, de

rijke hoofdstad van de natie van Babylonië. In één klap had Nebukadnezar een jonge Jood tot heerser gemaakt over veel van zijn eigen landgenoten.

Wij, gevangenen uit Juda, werden niet allemaal zo ver-eerd. Velen van mijn volk dienden als slaven. Anderen waren weggestuurd naar Babylonische landen die daarvoor onbe-woond waren. Sommigen, zoals mijn vader, bekleedden meer ondergeschikte posities in Babel. Mijn vaders vaardigheden hadden hem de betrekking van assistent-schrijver opgeleverd. Hoewel mijn moeder en zussen manden vlochten voor een koopman op de markt, en mijn broers in de haven werkten, was mijn vaders inkomen de pijler van ons huishouden. Zijn povere inkomen moest acht kanten op uitrekken en was nooit genoeg. In een moment van wanhoop had mijn vader geld geleend van een woekeraar, tegen een exorbitante rente. En nu kon hij het niet terugbetalen.

Hij had gehuild toen hij zijn bloedverwant Daniël had benaderd. Gehuild van verdriet en, vermoed ik, van schaamte. Hoewel hij mijn zegen had, brak het mijn vaders hart bijna dat hij zijn jongste dochter aan zijn rijke neef te koop moest aanbieden. Natuurlijk hoopten we allemaal dat mijn familie genoeg kon sparen om me binnen een jaar terug te kopen. Maar ik vermoedde dat onze hoop meer een ijdele droom was dan een realistisch plan. In alle jaren dat we in Babel hadden gewoond, had mijn familie nog geen enkele zilveren sjekel gespaard.

Tot onze opluchting had Daniël mijn vader vriendelijk aangeboden mij van hem te kopen, om me vervolgens on-middellijk terug te geven aan mijn familie.

Mijn vader had zijn hoofd gebogen. ‘We kunnen haar niet te eten geven, zie je. We hebben gewoon niet genoeg. Wil je haar voor je laten werken? Ze zal haar brood verdienen, dat beloof ik. Stuur haar elke sabbat naar huis zodat we haar kunnen zien en ons verheugen.’

Heer Daniël had ingestemd. Hij mocht dan een neef van

ons zijn, maar hij was net zo ver verwijderd van mijn vaders stamboom als mijn rafelige tunica van de schapen waarvan de wol was gebruikt om de stof van te weven. Daniël was volgens de wet niet verplicht op te treden als mijn afkoper, en hij hoefde al helemaal niet nog grootmoediger te zijn en me op zijn eigen kosten te voeden en te huisvesten.

Ik begreep hoe belangrijk het was dat ik mijn meesters grootmoedigheid vergoedde met nuttige arbeid. Opnieuw klopte ik mijn vader op zijn schouder. ‘Ik zal hard werken, vader. U hoeft niet bang te zijn. Ik zal moeder en u niet te schande maken.’

Hij legde zijn warme hand tegen mijn wang. ‘Daar maken we ons nooit zorgen over.’

Heer Daniëls huis was alles wat je zou verwachten van de woning van een edelman. Jaren geleden had hij in het paleis gewoond, maar toen zijn zoons geboren waren, had hij van de koning toestemming gekregen om in zijn eigen huis te trekken. Het huis was drie verdiepingen hoog, had muren van dure, in de oven gebakken stenen en was witgepleisterd om de brute hitte van de Babylonische zomers buiten te houden.

Deze paleisachtige woning had weinig gemeen met ons piepkleine rechthoekige rieten huis met deuren van rietmatten. De voordeur van Daniëls luxueuze huis en de deurposten en lateibalken waren gemaakt van stevig timmerhout, een artikel dat Babylonië tegen hoge kosten moest importeren.

‘Ceders van de Libanon,’ fluisterde mijn vader. Waarschijnlijk dacht hij aan een andere deur, van een lang geleden verloren huis.

Ik had weinig van zulke herinneringen. Mijn moeder had me nog maar net van de borst af toen het beleg van Jeruzalem begon. Ik was net vier geworden toen het eindigde in een vloedgolf van vuur en bloed. Soms verbeeldde ik me dat ik de echo van het afschuwelijke jammeren nog kon horen in mijn dromen, het lugubere, dierlijke gehuil dat alleen een

oorlog uit menselijke kelen kan persen.

Ik was gekomen toen mijn moeder had gedacht dat ze te oud was om nog meer kinderen te baren. Ze had me Keren-Happuch genoemd, naar de jongste dochter van Job. Ik veronderstel dat iedereen in Jeruzalem zich in die tijd een beetje voelde als Job. Maar – veel te hoopvol, zo bleek – ze had de naam gekozen van een dochter die verwekt was nadat er een einde was gekomen aan Jobs moeiten. De onze moesten nog beginnen.

Onze familie was een van de gezegende. Behalve mijn oudste broer hadden we de slachting overleefd die was aangericht door boze Babylonische soldaten die het herhaaldelijke verraad van Juda zat waren. We hadden het zwaard van Nebukadnezar overleefd, de branden van de oorlog, de knagende honger, de golven van pestilentie – alleen om als gevangenen naar Babylon te worden afgevoerd.

Tien jaren waren voorbijgegaan sinds de dag waarop mijn familieleden aan de wateren van de Eufraat zaten, uitgeput door de lange, genadeloze mars, en huilden om het thuis dat ze nooit meer zouden zien. Sommige wonden kunnen door de tijd niet geheeld worden. Ze vervagen, om door een onverwachte aanleiding open te gaan en opnieuw te bloeden. Daarom stond mijn vader op vreemde ogenblikken voor zich uit te staren, terwijl zijn ogen abrupt volliepen zoals nu, nu hij oog in oog stond met herinneringen die gevangen waren in een deur die van zeldzaam cederhout was gemaakt.

Ik drukte troostend zijn hand. Hij glimlachte, probeerde zijn bevende kin in bedwang te houden en klopte eerbiedig met zijn knokkels op de amberkleurige planken.

Een slaaf in een nette, korte tunica liet ons binnen. ‘De meester verwacht u,’ zei hij met een buiging van zijn hoofd.

Hoewel hij het grootste deel van zijn tijd in het paleis doorbracht, had heer Daniël een heel vertrek gereserveerd voor zijn werk thuis. Hij zat gebogen over een berg lemen

documenten op zijn overigens nette tafel en was zo diep in gedachten verzonken dat hij niet opkeek toen we binnenkwamen. We bleven stilletjes bij de deur staan wachten tot hij ons opmerkte. Achter hem bood langs de gehele muur een kast met vakken ruimte aan talrijke kleitabletten en -cilinders. In een hoek van de kast had hij papyrusrollen opgestapeld, die in Babylonië niet zo populair waren als lemen documenten.

Mijn vingers jeukten om die tabletten te bekijken, om te proberen ze te ontcijferen en te zien hoe goed grootvaders onderwijs me had gediend. In Babylonië leerden de meeste meisjes niet lezen en schrijven, maar mijn grootvader had andere ideeën.

Tegen de tijd dat ik begon te lopen, werd mijn grootvader geplaagd door het begin van zijn beefziekte en kon hij niet langer dienen als schrijver. Voor de eerste keer in zijn leven had hij de luxe van vrije tijd. En hij verveelde zich. Hij ontdekte al gauw dat ik zijn schrijfstift en kleitabletten fascinerend vond en begon me onderricht te geven. We kregen een band door wat we allebei het prettigst vonden: de kennis en macht van woorden. Ik zou mijn grootvader missen als ik ver van huis woonde.

Eindelijk hief mijn nieuwe meester zijn hoofd; hij knipperde met zijn ogen alsof hij uit een droom ontwaakte. 'Asa! Neem me niet kwalijk. Ik hoorde jullie niet binnenkomen.' Hij stond op uit zijn stoel, de plooiën van zijn lange, zee-groene tunica vielen om hem heen in een keurige golf.

'En dit moet Keren-Happuch zijn.' Hij bestudeerde me met lichte verbazing. Ik was mager voor mijn leeftijd en plat als het houten dak van zijn huis. Vrouwelijkheid, zo die al ooit van plan was mij te bezoeken, was onwillig gebleken mij te zegenen met zichtbare charmes. Nóg, zoals mijn moeder me graag onder de aandacht bracht.

Vader boog zijn hoofd. 'Wij noemen haar Keren, meester Daniël.' Mijn ouders hadden al vroeg beseft dat een kortere

roepnaam noodzakelijk was als ze me buiten gevaar wilden houden. Ik zou halverwege de weg zijn om achter mijn nieuwste bevestiging aan te rennen voordat ze mijn hele naam zouden hebben uitgesproken. ‘U kunt erop vertrouwen dat ze hard werkt,’ voegde vader eraan toe. ‘Ze is sterker dan ze eruitziet.’

Ik knikte om zijn woorden te benadrukken. Mijn ogen bleven gericht op de bergen lemen cilinders achter mijn nieuwe meester. Ik vroeg me af hoeveel ik er tegelijk van in mijn armen zou kunnen dragen.

‘We zullen vast en zeker iets geschikts voor haar kunnen vinden. Neem dit aan als teken van mijn waardering omdat je je dochter in mijn huishouding laat dienen.’ Daniël liet een stoffen zak die rinkelde van de zilveren sjekels in mijn vaders handpalm vallen. ‘Ik zal regelen dat ze je elke sabbat thuis bezoekt. We zouden niet willen dat haar moeder haar al te erg miste, nietwaar?’

Achter ons zwaaide de deur open en de elegantste vrouw die ik ooit had gezien kwam op sandalen binnen. Haar lange, koningsblauwe tunica danste om haar enkels toen ze verder de kamer binnenkwam en naast Daniël ging staan. Twee lichtblauwe sjaals versierd met de gouden franje die de Babyloniërs zo bewonderden, waren diagonaal over haar ene schouder gedrapeerd en werden op hun plaats gehouden door een met edelstenen bezette gordel. Haar haar was gekapt in een volmaakte creatie van lussen en golven, versierd met gouden ringen. Maar veruit het schitterendst aan haar was haar gezicht, met de scherpe, korte neus, koele bruine ogen – donker aangezet met kohl – en fraai gewelfde lippen.

Haar gezicht verraadde niets toen heer Daniël mij voorstelde. ‘Mahla, schat,’ zei Daniël met een glimlach, ‘hier is je nieuwe pupil, Keren. Je vindt vast wel een nuttige taak voor haar in of om het huis.’

Dus dit was mijn mevrouw. Ik zou mijn tijd kennelijk niet doorbrengen met het dienen van heer Daniël in zijn

studeerkamer. Ik verborg mijn teleurstelling en boog respectvol voor de elegante vrouw.

Mijn nieuwe mevrouw nam me zwijgend op. Als zij een boekrol zou zijn, was ik analfabeet. Ik kon niets uit haar gezichtsuitdrukking opmaken toen ze me met een neutrale blik opnam. ‘Laten we de keuken proberen,’ zei ze.

De moed zonk me in de schoenen. Dit voorspelde niet veel goeds. Mijn moeder en zussen lieten me niet eens in de buurt komen van de keuken.

‘Uitstekend idee,’ zei Daniël, die zich onmiddellijk weer omkeerde naar zijn stapel kleitabletten.

Ik had amper tijd om mijn vader haastig ten afscheid te omhelzen voordat mevrouw Mahla me meenam het vertrek uit.

‘Mijn echtgenoot zei dat je veertien bent,’ zei de mevrouw terwijl ze me door de gang naar de rechthoekige binnenplaats leidde. Een gedeeltelijk dak van palmhouten planken en aangestampte aarde beschutte ons tegen de steeds fellere zonnestrallen.

‘Ja, mevrouw. Ik ben lang voor mijn leeftijd en de rest van mijn lijf moet nog inhalen.’

Het elegante gezicht bleef onbewogen. Maar ik verbeelde me een klein vonkje te zien in haar bruine ogen toen ze zich omdraaide om me een ogenblik te bestuderen. ‘De keuken is hier,’ zei ze slechts en ze leidde me naar een vertrek in de verste hoek van de binnenplaats.

Een dikke man met donker haar stond bij de open deur zijn mes te slijpen. Hij boog toen hij de meesteres in het oog kreeg. Ik hield hem in het oog, bang dat hij met de punt van zijn mes in zijn vlees zou prikken terwijl hij bukte. Maar hij bleek handig, zijn worstvingers stopten het mes behendig weg.

‘Mevrouw, waarmee kan ik u van dienst zijn?’

‘Ik breng je een extra hulpje, Manasse. Dit is Keren. Kijk of je haar kunt leren zich nuttig te maken in en om de keuken.’

‘Ja, mevrouw.’ Hij boog nog eens en richtte zich niet op voordat de meesteres wegliep.

Ik volgde zijn voorbeeld, maar het leek me overdreven. Als ik elke keer moest buigen voor iemand die hogergeplaatst was dan ik, zou ik de hele dag over mijn schoenen gebukt staan.

Manasse nam me op. ‘Broodmagere kleine rat, nietwaar?’ Hij tilde een reusachtige ijzeren kom vol ongepelde, gedroogde walnoten van een plank en duwde die tegen mijn borst. Ik wankelde onder het gewicht en kon de kom amper houden.

‘Pellen,’ blafte de kok. Hij wees met een dikke vinger naar een hoek van de ruimte, waar een hamer wachtte op een kruk. ‘Als je klaar bent, heb ik een kom met amandelen.’

Ik ging op de vloer zitten met de kom tussen mijn benen en begon de doppen te breken. Het was saai werk en al gauw begonnen mijn gedachten af te dwalen. Op het lage, driepotige krukje waarop ik de hamer had gevonden, zag ik een kleine lemen cilinder liggen. Een flard papyrus lag ernaast, met de beschreven kant naar boven.

Schrijfinstrumenten hadden voor mij veel meer charme dan wat voor noten ook. Ik begon langzamer te hameren en schoof een beetje naar rechts om reikhalzend te kijken. Er viel genoeg licht door de open deur naar binnen om de woorden te kunnen onderscheiden.

De kleicilinder was een lijst met paleisvoorraden. Ik herkende hem onmiddellijk, want hij leek op de cilinders die mijn vader soms klaarmaakte voor de paleisschrijvers. Ik fronste mijn wenkbrauwen en spelde de Akkadische woorden voor olie, gerst, dadels en meel.

Heer Daniël was onder de eerste groep bannelingen uit Juda geweest – een van de getalenteerde jonge mannen uit adellijke families, die Nebukadnezar naar Babylon had weggevoerd, negentien jaar voordat de rest van ons gevangen was genomen. Als hoge hoveling in dienst van de koning van Babylonië ontving hij maandelijks de voorraden voedsel

en olie, waarvan de schrijvers zorgvuldig de gegevens bijhielden.

Naast de keurig verzorgde koninklijke cilinder lag een vieze flard papyrus met een extra lijst, deze in het Aramees. Dit belabberd gespelde handwerk was niet van de hand van een koninklijke schrijver. Snel gleden mijn ogen over de inhoud. Pruimen, emerkoren, gedroogde pruimen, vis, wierook. Er was wat verbeelding voor nodig om de woorden te begrijpen, zo waren ze verhaspeld.

Mijn voeten schoven een beetje dicht naar de driepotige kruk – ik was de kom met walnoten nu helemaal vergeten. Deze lijst bevatte aankooprijzen, evenals gewichten. Het was niet mijn bedoeling om nieuwsgierig te zijn, maar mijn verveelde geest vond de bedragen te aanlokkelijk om te weerstaan. Ik telde ze op in mijn hoofd, eerst de gewichten, daarna de prijzen. Het totaal op het papier klopte niet met mijn optelsom.

De rekening werd een rimpel in mijn hoofd, een uitdaging die ik niet kon weerstaan. Ik telde de prijzen nog eens op, langzamer nu, vergeleek ze met de gewichten en nam de lijst nogmaals door. Het kostte maar een ogenblik om drie fouten te vinden.

Ik krabde aan mijn neus en staarde naar de rug van de kok, die over een stuk schapenvlees gebogen stond waar hij krachtig op beukte. Ongetwijfeld was deze lijst van zijn hand. Als chef-kok had hij de leiding over aankopen die boven de koninklijke rantsoenen uit stegen. Een huishouden dat zo groot en rijk was als dit, moest meer kopen dan de basisartikelen die door het paleis werden verschaft. Maar hij had een stuk minder uitgegeven dan hij op zijn lijst beweerde.

Ik beet nadenkend op mijn lip. Te oordelen naar zijn ondermaatse schrijfvaardigheid nam ik aan dat het een eerlijke vergissing was. Elke half geschoolde schrijver zou zijn fouten er binnen de kortste keren uit halen, net als ik. In het beste

geval zou hij zich buitengewoon opgelaten voelen. Maar waarschijnlijker was dat hij beschuldigd zou worden van een poging tot diefstal.

Ik schraapte mijn keel. ‘Meester?’

Het grote hoofd van de kok draaide om op zijn korte nek. ‘Ben je nog niet klaar met die walnoten?’

‘Niet helemaal.’

‘Schiet es op dan,’ blafte hij voordat hij weer verder beukte.

‘Het is alleen dat... Ik heb een fout gevonden, ziet u.’

Dit keer draaide hij zich langzamer om en pinde me vast met een strakke blik. ‘Een fout?’

Ik knikte naar zijn lijst. ‘Ik zag het toevallig. U hebt ze verkeerd opgeteld.’

De dikke wangen, die glinsterden van de damp uit een kookpot, kregen de kleur van de pruimen op zijn lijst. ‘Heb je mijn lijst gelézen?’

Ik deinsde achteruit. ‘Het was niet mijn bedoeling nieuwsgierig te zijn.’

‘Je hebt mijn lijst gelezen?’

‘De papyrus lag praktisch onder mijn neus.’ Ik schoof behoedzaam achteruit. ‘Als vanzelf heb ik de kolommen opgeteld. Ik kan u laten zien waar de fouten zitten. We kunnen ze in een oogwenk verbeteren. Geef me wat inkt en...’

De dikke vinger wees weer naar me. ‘Opstaan!’ bulderde hij. ‘Opstaan!’

Ik kroop overeind. ‘Ik wilde alleen maar helpen.’

‘Mijn keuken uit! Erúit, zeg ik!’ Hij begon harder te bulderen. Nu hief hij zijn andere hand en zwaaide met een bronzen vleeshamer die vuil was van bloed en stukjes schapevlees.

Ik hapte naar adem. Struikelend over mijn eigen voeten draaide ik me om om de kok te gehoorzamen. Kennelijk was ik niet snel genoeg naar zijn zin. Een gelaarsde hak landde krachtig op mijn zitvlak en trapte hard. Ik struikelde, deed

een uitval naar de deur en stooft terwijl ik mijn evenwicht amper had teruggevonden de keukens uit zo snel als mijn magere benen me konden dragen.

Onzeker waar ik heen moest, ging ik op weg naar het grote huis. Om de paar stappen keek ik over mijn schouder om te kijken of Manasse niet achter me aan kwam met zijn bloederige hamer. Ik was amper binnen toen ik in botsing kwam met iets zachts met het parfum van rozen.

De meesteres.

Ze steunde me met een arm. ‘Wat is dat voor kabaal?’ vroeg ze kalm. ‘Ik hoorde geschreeuw in de keukens. Waarom ben je niet waar ik je achtergelaten heb?’

‘De kok verzocht om mijn vertrek, mevrouw.’

Ze gaf me een blik die me banger maakte dan Manasses gruwelijke hamer. ‘En waarom is dat?’

‘Ik probeerde hem te helpen,’ piepte ik.

‘Met koken?’

‘Nee, mevrouw! Dat is voor niemands gezondheid aan te bevelen.’ Mijn mond werd droog. ‘Ik probeerde te... Tenminste, ik deed een voorstel.’

Eén perfect gevormde wenkbrauw ging omhoog. ‘Verzet geen stap totdat ik terugkom.’

Ik bleef bewegingloos staan, zweet drong in mijn wollen tunica. Enkele ogenblikken later verscheen de meesteres weer uit de richting van de keukens; haar gouden franjes flapperden tegen haar zachte leren sandalen.

‘Hij weigert je terug te nemen,’ zei ze met een uitdrukingsloos gezicht.

Opnieuw zonk de moed me in de schoenen. Ik vroeg me af of ze me terug zou sturen naar het huis van mijn vader, te schande gemaakt, na nog geen halve dag in haar dienst. Maar ze zei alleen: ‘Kom. We zullen een nieuwe plaats voor je zoeken om te dienen.’

Ze leidde me de krochten van het huis binnen, naar een vertrek aan de zuidkant van het perceel. Mijn ogen werden

groot toen ik voor de eerste keer in mijn leven een badkamer zag – een hele kamer bestemd voor het enkele doel van persoonlijke reiniging. Ik had weleens gehoord van zulke plekken, maar nog nooit de gelegenheid gehad er een te betreden. Mijn ouders en wij als kinderen gingen naar de rivier als we moesten baden.

Belangstellend merkte ik op dat de tegelvloer licht helde richting het midden van de kamer. Voordat ik tijd had om deze merkwaardigheid nader te onderzoeken, deed een vage beweging in een donkere hoek van het vertrek me ontzet achteruitspringen. Ik besepte dat de meesteres en ik niet de enigen waren in het vertrek.

Een vrouw liep vanuit het schemerduister naar ons toe. Ze had een rond gezicht, rood aangelopen en met zweetpareltjes overdekt; lokken donker haar plakten aan haar voorhoofd. Haar armen waren bloot en roze. Het drong tot me door dat dit de wasvrouw van de huishouding moest zijn.

Ze boog voor de meesteres voordat ze een wijde bronzen kom vol water oppakte en leeggooidde op de tegelvloer. Toen de inhoud van haar kom naar ons toe stroomde, deed ik nog een haastige stap opzij, bang dat het vuile water over mijn enige paar sandalen zou lopen. Maar het water vloeiده slechts naar het midden van de vloer en verdween door een klein gat dat ik tot dusver niet had opgemerkt.

‘Tjonge, dat is een wonder!’ riep ik uit.

‘Ik ben blij dat je het goedkeurt,’ zei de meesteres droogjes.

‘Is die afvoer bevestigd aan een pijp, mevrouw? Het moet wegleiden van de fundering van het huis. Waar gaat het heen? Ik zou denken in een kanaal, en daar...’

De meesteres stak een hand op en het lukte me de rest van mijn woorden in te slikken. ‘Je hoeft de architectuur ervan niet uit te zoeken, kind. Je moet er alleen gebruik van maken.’ Ze wendde zich tot de vrouw met de roze armen. ‘Rachel, dit is Keren, ons nieuwe dienstmeisje. Ik plaats haar

onder jouw leiding. Kijk of je een goede wasvrouw van haar kunt maken.’

‘Ja, mevrouw.’ Toen de meesteres weg was, zei Rachel: ‘Ik ben blij dat je er bent. Mijn dochter hielp me altijd met de zware ladingen. Maar ze is hoogzwanger en kan het niet meer voor elkaar krijgen.’ Ze haalde een lading natte kledingstukken uit de hoek van het vertrek, liet ze in haar nu lege kom vallen en gaf die aan mij. ‘Volg mij.’

Ik verplaatste de kom; hij was niet zo zwaar als ik had verwacht.

Aan de ene kant van de binnenplaats was een eind touw opgehangen en Rachel hielp me de kledingstukken vlug in een ordelijke rij eraan op te hangen. Enkele linnen tunica’s en korte rokken zoals vrouwen onder hun kleding droegen, een dozijn mannenlendendoeken en lichte zomersjaals.

Ik glimlachte bij mezelf. Als dit het zware werk was, zou mijn taak als helpster van de wasvrouw een simpele worden.

‘Kom,’ zei ze. ‘Tijd om het beddengoed te halen.’

‘Beddengoed?’

Ze knikte. ‘Eens per maand wassen we de lakens en de dekens. Stuk voor stuk. We beginnen met het bed van meneer en mevrouw, gevolgd door de bedden van hun zoons, en dan het beddengoed dat door gasten is gebruikt. En er zijn altijd gasten! Natuurlijk reserveren we een andere dag voor het beddengoed van de bedienden.’

Ik hapte naar adem toen ik besepte dat wat we net aan de lijn hadden gehangen de lichtste lading was die ik in deze huishouding zou tegenkomen.

Rachel en ik hadden een dik uur nodig om de bedden af te halen en de wollen en linnen stoffen in twee manden te verzamelen. Ik dacht dat ze terug zou gaan naar de badkamer. Maar ze liep naar de straat.

‘Waar gaan we heen?’

‘Naar de rivier,’ zei ze. ‘Deze zijn te groot om binnen te

wassen. Daar was ik alleen de kleren van de familie. Mevrouw is heel precies en wenst niet dat haar intieme kledingstukken wapperen in de wind op de oevers van de Eufraat, waar iedereen ze kan begluren.’

Ik antwoordde niet. Ik kon het niet. Ik was al buiten adem door het dragen van de enorme mand, die meer linnengoed bevatte dan ik ooit bij elkaar had gezien. Toen we bij de rivier kwamen, zakte ik in elkaar op de oever en haalde verlicht adem. Ik had ter plekke een dutje kunnen doen op die lakens, of ze gewassen waren of niet.

Rachel haalde een laken uit de mand en liet me zien hoe je naar vlekken moest zoeken en hoe je die moest behandelen met een staaf vet dat was gekookt met as. Nadat ze het laken in de rivier had gedompeld, sloeg ze erop met een gladde steen om het vuil te verwijderen.

‘Nu moet je dit uitspoelen,’ instrueerde ze. ‘Dan kun je met het volgende beginnen.’

Ik knikte en nam het laken mee een stukje dieper de rivier in om het water over het linnen te laten spoelen. Mijn ogen werden groot toen ik een kluitje riet zag, met daartussen verscheidene stengels die een perfecte schrijfstift zouden vormen om mee op klei te schrijven. Als een rietstengel te dik was, maakte hij lelijke symbolen; als hij te dun was, brak hij makkelijk. Als hij te oud was, verbrijzelde het puntige uiteinde onder de druk die erop werd uitgeoefend. Er was ervaring voor nodig om precies de juiste rietstengels uit te zoeken. Ik liet mijn greep op het laken verslappen en reikte met één hand naar de stengel die het dichtst bij me was. Mijn vader zou het geschenk van een stevige stengel als nieuwe schrijfstift erg op prijs stellen. De stengel bleek weerbarstig en ik draaide verder naar voren om hem steviger vast te grijpen.

Toen gebeurde het.

Ik verloor mijn greep op het laken en het begon weg te drijven, meegevoerd door de stroming van de rivier.

‘Het laken! Het laken!’ schreeuwde Rachel vanaf de kant, wild gebarend met haar arm.

Mijn aandacht was misschien een beetje verslapt, maar ik wist tenminste snel te handelen. Ik rende door de ondiepe rivierbedding voordat het golvende laken te ver kon gaan en deed een uitval. Een gladde steen die uit het zand stak, raakte me recht tegen mijn borst en voor even verloor ik alle lucht uit mijn longen. Maar mijn vingertoppen graaiden naar het linnen en ik slaagde erin het vast te grijpen en naar me toe te trekken.

Ik zakte op mijn knieën, hijgend en nat. Met een bevende arm stak ik een punt van het laken in de lucht. ‘Ik heb het,’ riep ik.

Rachel klopte me op het hoofd terwijl ze het afgedwaalde linnengoed vastpakte. ‘Het is maar goed dat je zo hard rende.’

Daarna liet ze me niet meer in de buurt van de rivier komen met het wasgoed. Ze liet me in de zon zitten om haar brok gekookt vet met as aan te brengen op de vlekken die ik vond.

Terwijl ik daarmee bezig was, foeterde ik mezelf uit. Hoe kon ik zo onoplettend zijn? Waarom had ik mijn hoofd niet bij mijn werk gehouden?

Toen we naar Daniëls huis terugkeerden, kwamen we mevrouw tegen.

‘Hoe heeft ze het gedaan?’ vroeg mevrouw aan Rachel.

De wasvrouw schudde haar hoofd. ‘Het is een goed kind en ze werkt hard. Maar ze is niet in de wieg gelegd voor wasvrouw. U zult ongetwijfeld iets geschikters vinden voor haar talenten.’ Het strekte Rachel tot eer dat ze mijn stomiteit niet verklapte.

Nadat de wasvrouw ons had verlaten, trok de meesteres een perfect geëpileerde wenkbrauw op. ‘Wat is er gebeurd? Heb je weer een voorstel gedaan?’

‘Nee, mevrouw.’ Ik boog mijn hoofd. ‘Ik heb het laken losgelaten in de rivier.’

‘Een van mijn geborduurde lakens?’

‘Ik vrees van wel.’

‘Dan kun je helpen een nieuw te borduren om het te vervangen.’

‘U hoeft het niet te vervangen. Ik kreeg het te pakken voordat het te ver weg zwom.’

‘In die snelle stroming?’

Ik wreef over mijn borst. ‘Ik ben het achterna gedoken.’

Opnieuw meende ik een lichte twinkeling in haar koele bruine ogen te zien voordat ze me een teken gaf haar te volgen. ‘Ik neem aan dat je bij mijn weefster niet zult hoeven te duiken.’

Ik kreunde inwendig. Weven, naaien en borduren waren niet mijn sterkste kanten. Maar ik was vastbesloten het nu beter te doen. Dit keer zou ik mijn meesteres niet teleurstellen.

De weefster, Haggith, had niet alleen de verantwoordelijkheid om stof te weven, maar ook om nieuwe tunica's te naaien en oude kledingstukken en borduursels voor de hele familie te repareren. Ze sprak Aramees met het uitgesproken Hebreeuwse accent dat ook in de spraak van mijn vader en moeder te horen was.

Het werd me duidelijk dat de meeste bedienden van de meester uit ons land kwamen. Sommigen, zoals de kok, uit godsdienstige noodzaak; anderen, ongetwijfeld zoals ik, waren hier wegens heer Daniëls barmhartigheid. Wie wist hoeveel van ons hij van de hongerdood had gered of uit de handen van wrede opzichters gehouden.

‘Heb je ervaring?’ vroeg Haggith, die opkeek van de vermiljoenrode tunica die voor haar lag op het laken dat ze over het kleed had uitgespreid. Deskundig verzamelden haar vingers de losse, fijne draden langs de zoom en bonden die in exact gelijke plukjes draad.

Ik beet op mijn wangen. ‘Niet aantoonbaar. Maar ik ben bereid te leren.’

‘Laten we eens zien wat je kunt.’ Ze overhandigde me een mannentunica met een scheur in de zoom. ‘Kun je die verstellen?’

Ik nam de ivoren naald die ze me gaf en deed mijn best om de scheur met piepkleine steekjes te dichten. De stof verfrommelde toen ik aan de draad trok.

Haggith keek over mijn schouder en schudde haar hoofd. ‘Niet zo strak aantrekken.’

Bij de volgende steekjes liet ik de draad lossen, waardoor de scheur open bleef staan.

‘Niet zo los!’ snauwde de weefster en ze nam de tunica van me over. ‘Laten we met iets eenvoudigers beginnen.’ Ze legde een zakdoek op het laken naast de vermiljoenrode tunica. ‘Zoom die. Houd hem uitgespreid op het laken zodat je kunt zien wat je doet.’

Ik knikte. Ik zette mijn vingers neer zoals ze had laten zien en begon kleine steekjes te maken, alsof ik een schrijfstift hanteerde op natte klei. In werkelijkheid was het veel ingewikkelder om Akkadisch te schrijven dan om gelijke steekjes te maken. Het vereiste secuur werken, en woorden werden weergegeven in lettergrepen en niet met een alfabet zoals dat van mijn moedertaal. Ik hield mezelf voor dat iemand die de complexe Babylonische symbolen kon schrijven zeker een eenvoudige zakdoek kon zomen.

Diep gebogen over het vierkantje grijs linnen zette ik kleine steekjes. Ik liet de zakdoek plat op het laken liggen om te zorgen dat de stof niet opbolde en naaide met meer geduld dan ik mijn moeder thuis ooit had betoond.

‘Klaar?’ vroeg Haggith.

Ik boog opzij zodat ze mijn handwerk kon bekijken. Ze fronste haar wenkbrauwen en wilde de zakdoek oppakken. Het laken kwam mee omhoog. Ik had de zoom helemaal door het laken heen genaaid. Ik had misschien nog een kans gekregen als de rode tunica niet ook had vastgezet door mijn steekjes, die een paar fijne strengen van de franje hadden meegenomen.

Daarna zette Haggith me in een hoek van het vertrek, zo ver mogelijk van haar af. Ze gaf me een streng pas geverfd garen en droeg me op die op te winden tot een nette bol.

‘Dat moet ik van mijn moeder ook altijd doen,’ zei ik knorrig, terwijl ik het garen rond en rond draaide. De bol was klaar toen de meesteres kwam vragen hoe het ging.

Opnieuw liep ik achter haar aan door de lange gang van het grote huis. Ik durfde niet te vragen of ze van plan was me naar huis te sturen. Ze bleef staan voor het vertrek van heer Daniël en klopte even aan voordat ze binnentrad met mij in haar kielzog.

Daniël keek op van zijn werk en glimlachte naar haar. ‘Mahla! Is het al etenstijd?’

‘Nog niet helemaal.’ Ze trok me naar voren. ‘Ik breng haar aan u terug. Ik heb alles geprobeerd wat binnen mijn bereik valt en heb niets passends gevonden. Kijk maar of u iets anders met haar kunt doen.’

‘Ik?’ Daniël leek met zijn mond vol tanden te staan.

Mevrouw Mahla glimlachte niet echt. Maar haar ogen twinkelden. ‘Ja, mijn heer. Ik laat het aan u over.’ En prompt draaide ze zich om en verliet het vertrek, terwijl ik als een tentpaal midden in de kamer bleef staan.

Daniël staarde me een ogenblik aan. Toen wenkte hij met een hand dat ik moest gaan zitten, voordat hij zijn aandacht weer richtte op wat voor hem lag. Ik besefte dat hij een kleine kleitablet beschreef die niet groter was dan de palm van zijn hand. Halverwege de eerste regel knapte de punt van zijn schrijfstift.

‘Niet weer!’ mompelde hij. Hij trok een albasten beker vol rietstengels naar zich toe en zocht een verse. Toen ze allemaal in slechte staat bleken, slaakte hij een diepe zucht voordat hij een mesje uit de beker haalde.

Behoedzaam stond ik op. ‘Mijn heer? Mag ik die punt voor u slijpen?’

Hij keek op alsof hij mijn bestaan was vergeten.

‘Ik kan uw schrijfstift repareren,’ zei ik. ‘Mijn grootvader heeft het me geleerd.’

Daniël keek me een ogenblik onderzoekend aan. Zonder een woord stak hij me de kapotte stift toe. Hij aarzelde even voordat hij me ook het mes overhandigde. ‘Je gaat je vingers toch niet afsnijden?’

Als antwoord nam ik de kapotte stift aan en bekeek hem bij het licht van de lamp. ‘Het riet is van slechte kwaliteit. Het blijft breken omdat het niet sterk genoeg is om de druk van uw hand te verdragen.’ Ik wees naar het midden. ‘Als ik hem tot hier afsnijdt, kunt u er dan nog prettig mee schrijven?’

Meester Daniël knikte. Ik trok de kleitablet die op de punt van de tafel lag naar me toe en legde de gebroken punt van het riet erop. Ik greep de stift stevig vast en maakte een keurige diagonale snede vanaf de top. Tevreden met het resultaat maakte ik snel een paar insneden, tot het riet de juiste contouren had aan de punt, perfect voor het scheppen van de wigvormige symbolen van het Akkadisch.

De natte klei van de tablet was beschadigd toen de punt was gebroken. Ik wees naar de beschadigde klei. ‘Wilt u dat ik de tablet ook repareer, mijn heer?’

Daniël schoof hem zonder commentaar naar me toe. Ik doopte de punt van de schrijfstift in de beker water die naast de hand van de meester stond en bracht zorgvuldig de natte, gepoetste curve naar het oppervlak van de klei die ik met een paar snelle halen gladstreek. ‘Zo goed?’ vroeg ik, terwijl ik de klei uit de punt spoelde voordat ik hem de stift aanreikte.

Hij onderzocht de verse punt. ‘Bewonderenswaardig. Mijn dank.’ Zonder commentaar schreef hij verder, doopte de punt in het water en veegde de overtollige klei af aan de doek die hij voor dat doel altijd binnen handbereik had. Hij had me niet weggestuurd, dus ik ging op het kleed zitten om in stilte te wachten. Toen hij klaar was, duwde hij de tablet opzij en richtte zijn aandacht op mij.

*Ze ziet geen hoop voor Israël.
Maar God laat zijn volk niet los.*

Het Perzische Rijk, de zesde eeuw voor Christus. Wanneer de joodse Keren wordt verkocht door haar familie die in ballingschap is in Babylon, komt ze in het huishouden van Daniël terecht. Aangezien huishoudelijk werk niets voor haar is, ontwikkelt ze zich snel tot een van Daniëls beste schrijfsters. Daarnaast krijgt ze samen met Daniëls zonen en hun beste vriend Jared les in zwaardvechten.

Na een tragisch ongeluk wordt Keren weggestuurd met een mysterieuze opdracht: een herdersjongen trainen voor een grootse toekomst. Jared reist haar achterna. Als Jared en Keren ontdekken wie de jongen werkelijk is, beseffen ze dat ze hem met hun leven moeten bewaken. Hij zou namelijk weleens degene kunnen zijn die hun volk naar de vrijheid zal leiden...

Gevuld met profetische waarheden en psalmen vertelt Tessa Afshar het verhaal van Daniël en Gods beloften aan Israël.

Tessa Afshar groeide op als moslima in Iran. Op haar veertiende ging ze naar een Engelse meisjesschool in Amerika. Daar bekeerde ze zich tot het christendom en ging ze theologie studeren. Alles wat ze heeft geleerd over God en Zijn liefde, geeft ze via haar romans door aan anderen.

NUR 302

ISBN 978 90 297 3396 0

9 789029 733960

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT